

Educació i canvi climàtic

Informe del grup de treball

Data

Desembre de 2019

Aquest informe ha estat desenvolupat en el marc del projecte SOMBLAU amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona a través de les subvencions del Pla Clima

Desenvolupat per:

eco-union
c/Palau 4
08002 Barcelona, España
www.ecounion.eu

Posidonia Green Project
c/Palau 4
08002 Barcelona, España
<http://www.posidoniagreenfestival.com/es/>

Institut de Ciències del Mar - CSIC
Passeig Marítim de la Barceloneta, 37
08003 Barcelona, España
<http://www.icm.csic.es/>

Les opinions i documentació aportades en aquesta publicació són d'exclusiva responsabilitat de l'entitat eco-union, i no reflecteixen necessàriament els punts de vista de les entitats que donen suport econòmicament al projecte.

1 Índex de continguts

1	Índex de continguts.....	1
2	El grup de treball.....	2
2.1	Descripció general.....	2
2.2	Informació pràctica.....	2
3	Resumen executiu.....	3

2 El grup de treball

2.1 Descripció general

La sessió de treball consisteix en una reunió tècnica amb actors de l'educació primària i secundària, i d'educació ambiental, de Barcelona amb l'objectiu de fer un diagnòstic actual de l'educació del canvi climàtic a escoles i definir estratègies i criteris per la integració del canvi climàtic a les escoles, que puguin informar el desenvolupament del Pla Clima.

L'educació és un element fonamental per a oferir una resposta global davant el canvi climàtic. Ajuda a la gent jove a entendre i abordar l'impacte del escalfament global, motiva a fer canvis en les seves actituds i comportaments i les ajuda a mitigar els impactes i adaptar-se als les tendències del canvi climàtic. En definitiva l'educació pel canvi climàtic és una eina constructiva per preparar a la societat davant els escenaris de canvi global i sistèmic que amb total seguretat l'escalfament global provocarà en les pròximes dècades.

Aquesta temàtica educativa no és nova per a Barcelona. El programa Escoles+Sostenibles porta molt anys integrant noves escoles i avançant per una educació per la sostenibilitat. Per tant, des de el grup de treball es vol fer un diagnòstic d'aquest programa i com es podria integrar el canvi climàtic dins d'aquest marc educatiu, quin tipus d'objectius, metodologies i enfocaments s'haurien de considerar per una efectiva integració del canvi climàtic a les escoles. Per altre banda volem aprofundir sobre com el Pla Clima pot contribuir de manera efectiva a aquest repte.

El resultat del grup de treball es recolliran en un informe final del projecte amb recomanacions específiques pel Pla Clima, i en particular, sobre aquestes línies:

- 16.2 Enfortir els programes de suport a les escoles, entitats i comerços com a espais de conscienciació i acció climàtica (2020).
- 16.13. Consolidar una xarxa d'equipaments d'educació ambiental a tots els districtes de la ciutat com a vectors d'informació, formació, participació, capacitat i acció ciutadana, que tingui el canvi climàtic integrat en el discurs i que esdevingui referent per a altres equipaments del territori (2025).

2.2 Informació pràctica

El grup de treball va tenir lloc al Col·legi Sant Ramón Nonat, el dia 4 de desembre de 2019. El grup va tenir una duració de dues hores.

Llistat de Participants

Lluís Sala, professor, Col·legi Sant Ramón Nonat

Silvia Suñer Sallés, professora, Escola Betània Patmos.

Josep Pascual Masana, professor, Escola Betània Patmos

Joan Manel Riera, educador ambiental, Societat Catalana d'Educació Ambiental

Mireia Pou Ametller, tècnica, Escoles + Sostenibles – Ajuntament de Barcelona

Clara Blumenfeld, educadora ambiental, Posidonia Green Project

Alejandro González, coordinador de projectes, eco-union

3 Resumén executiu

El grup de treball sobre Educació i Canvi Climàtic tenia com a objectiu avaluar l'estat de l'educació sobre el canvi climàtic als centres escolars de Barcelona. En particular, es va identificar les principals barreres i fortaleses. En base a aquest diagnòstic es va discutir possibles solucions per millorar la integració del canvi climàtic als centres escolars.

El canvi climàtic com a temàtic clau encara no és una realitat en la majoria dels centres escolars¹, aspecte que va ser reconegut pels participants. S'identifiquen com a principals barreres d'aquesta situació:

- Manca un lideratge dels equips directius de les escoles.
- Aquesta manca de lideratge es tradueix en polítiques escolars que no prioritzen el canvi climàtic com a temàtic educativa principal per preparar als estudiants davant els riscos, impactes i els canvis d'hàbits.
- Limitació de recursos humans i econòmics que dificulta enormement la gestió in continuïtat dels plans i projectes de sostenibilitat.
- Manca una xarxa de suport que pugui fer un acompanyament estratègic als centres escolars per impulsar plans i projectes de sostenibilitat de llarg termini a les escoles. Barcelona + Sostenibles és un bon exemple, però s'han de invertir més recursos.

Entre els aspectes clau a millorar, els participants van identificar:

- Integrar la sostenibilitat com a filosofia de l'escola.
- Integrar la sostenibilitat i el canvi climàtic a través de projectes col·lectius i d'escola.
- Apoderar als estudiants com a agents de canvi dins de les escoles i fora d'elles: autonomia i co-lideratge. Fomentar espais de trobada d'estudiants, donant suport a moviments com Fridays for Future.
- Impulsar projectes que fomentin els canvis d'hàbits dels estudiants i la comunitat escolar.
- La direcció dels centres escolars han de tenir un rol central. S'han de impulsar polítiques escolars dins dels centres escolars per integrar el canvi climàtic de manera transversal i amb lideratge des dels equips directius.
- Comunicar el impacte social i ambiental dels projectes a la comunitat escolar (estudiants, professors i pares/mares).
- Fomentar relacions estratègiques entre entitats ambientals i centres escolars per impulsar projectes de sostenibilitat.
- Els governs locals i regional han de posar més recursos humans i econòmics per superar les actuals limitacions humanes i econòmiques dels centres escolars.

---

¹ Klarwein, S. i González D., A. (2019) Educació escolar i canvi climàtic: percepcions de els càrrecs directius de centres escolars de Barcelona. Editat per eco-union.